

Globála vízia

Súhrnná správa

10 najdôležitejších myšlienok a príležitostí

190

členských štátov
OSN zo siedmich
svetadielov

469 152

rokov
knižovníckych
skúseností

VŠETKY

generácie
a typy knižníc

9 291

účastníkov seminárov

185

seminárov

21 772

online hlasov

IFLA
Global Vision

Kľúčové zistenia

Globálne nás spájajú rovnaké ciele a rovnaké hodnoty

Najvýznamnejším zistením je, že vo všetkých regiónoch, vo všetkých typoch knižníc, bez ohľadu na dĺžku knihovníckej praxe, nám všetkým ide o trvalé udržanie hodnoty a úlohy knižníc.

Musíme efektívne prepojiť globálne akcie a akcie na lokálnej úrovni

V našich ďalších snahách o zjednotenie knihovníckeho odboru prostredníctvom spoločných výziev bude mimoriadne dôležité zohľadňovať regionálne špecifiká a požiadavky.

10 hlavných myšlienok

1. Podporujeme rovnoprávny a slobodný prístup

k informáciám a poznatkom

V oblasti knihovníctva neexistuje vyššia hodnota ako snaha o rovnocenný a voľný prístup k informáciám a poznatkom.

2. Nad'alej budeme dôsledne podporovať vzdelávanie, gramotnosť a čítanie

Naše tradične silné oblasti – podpora vzdelávania, gramotnosti a čítania – sú všeobecne uznávané ako ťažiskové aspekty pri plnení úloh knižníc.

3. Chceme slúžiť našim komunitám

Bez ohľadu na to, ako definujeme komunitu, našou snahou je uspokojovať potreby používateľov. Ceníme si rozmanitosť, inklúziu a uvedomujeme si význam poskytovania nekomerčného verejného priestoru.

4. Podporujeme digitálne inovácie

Bez ohľadu na to, ako definujeme komunitu, našou snahou je uspokojovať potreby používateľov. Ceníme si rozmanitosť, inklúziu a uvedomujeme si význam poskytovania nekomerčného verejného priestoru.

10 príležitostí

1. Musíme byť zástancami intelektuálnej slobody

Rovnoprávny a slobodný prístup k informáciám a znalostiam závisí od rešpektovania slobody prejavu. Úlohou knižníc je zabezpečiť lepšie pochopenie týchto potrieb.

2. Tradičné úlohy knižníc musíme prispôbiť digitálnej ére

Zmysluplná podpora vzdelávania, gramotnosti a čítania v digitálnej ére je podmienená priebežnou adaptáciou knižníc na túto úlohu. Služby, zbierky a aktivity sa musia rozvíjať tak, aby spĺňali očakávania používateľov.

3. Musíme lepšie porozumieť potrebám komunity a tomu prispôbovať naše služby

Rozširovanie pôsobnosti knižníc pomôže nadviazať kontakty s miestnymi partnermi, zaangažovať nové alebo zanedbávané zložky do diania v komunitě a výrazne ovplyvňovať životy ľudí.

4. Musíme držať krok s prebiehajúcimi technologickými zmenami

Treba neodkladne zabezpečiť, aby mali všetky knižnice správne nástroje, infraštruktúru, financie a zručnosti na využitie príležitostí poskytovaných digitálnymi inováciami.

5. Máme lídrov, ktorí si uvedomujú potrebu silnej obhajoby

Osobnosti na vedúcich pozíciách si ako vysokú prioritu uvedomujú potrebu obhajovať záležitosti týkajúce sa knižníc pred lídrami, vplyvnými osobnosťami a širšou komunitou.

6. Financovanie považujeme za jednu z našich najväčších výziev

Zabezpečovanie finančných zdrojov a ich pridelovanie je dôležitou súčasťou poskytovania našich služieb, ktoré efektívne reagujú na potreby komunity.

7. Uvedomujeme si potrebu rozvíjania spolupráce a partnerstiev

Zabezpečovanie finančných zdrojov a ich pridelovanie je dôležitou súčasťou poskytovania našich služieb, ktoré efektívne reagujú na potreby komunity.

8. Chceme byť menej byrokratickí, viac flexibilní a ľahšie prijímať zmeny

Celý knižnícky odbor chce uplatňovať aktívnejší prístup, byť otvorený inováciám a vzdať sa zastaraných či obmedzujúcich postupov.

9. Sme strážcami pamäte sveta

Knižnice sú primárnymi miestami na uchovávanie svetového dokumentárneho dedičstva, myšlienok a kreativity, ktoré sú v týchto dokumentoch obsiahnuté. Máme jedinečnú schopnosť a možnosť uchovávať a organizovať znalosti a vedomosti pre budúce generácie.

10. Naši mladí profesionáli sú vysoko angažovaní a pripravení prevziať úlohu lídrov

Výrazné zapájanie nových odborníkov do tohto procesu je dôkazom ich túžby prispieť k formovaniu knižničného prostredia budúcnosti.

5. Potrebujeme viac a lepších obhajcov na všetkých úrovniach

Každý odborník v našej oblasti musí dôkladne porozumieť potrebe obhajoby zameranej na zlepšenie vnímania a v konečnom dôsledku na dosiahnutie našich cieľov. Každý knihovník je obhajcom našej veci!

6. Musíme zabezpečiť, aby všetky zúčastnené strany poznali našu hodnotu a náš dosah

Výrazným poukazovaním na hodnoty a dosah knižníc môžeme získať uznanie a podporu vplyvných činiteľov.

7. Musíme rozvíjať ducha spolupráce

Pochopenie a riešenie skutočných či pociťovaných prekážok spolupráce pomôže prekonať tendenciu pracovať izolovane a naplniť víziu jednotného knižničného prostredia.

8. Musíme stimulovať súčasné štruktúry a ich fungovanie

Prekonávanie pasívneho myslenia a prijatie inovácií a zmien nám umožní riešiť výzvy, ktorým musí knižníctvo ako odbor čeliť.

9. Musíme presadzovať prístup k svetovému dokumentárnemu dedičstvu

Ako jednotná oblasť musíme používať inovatívne postupy a nástroje, vymieňať si odborné poznatky a zdroje a prispievať k vyriešeniu právnych a finančných otázok, a tak umožniť prístup k našej práci.

10. Mladým odborníkom musíme poskytnúť dostatočné príležitosti na ďalšie vzdelávanie a rozvoj schopností stať sa lídrami

Kapacita knižničného odboru rozvíjať a spájať mladých knižníckych odborníkov musí držať krok s meniacimi sa potrebami a umožniť im, aby sa stali lídrami v budúcnosti.

Naša vízia, naša budúcnosť:

Silná a jednotná knižničná oblasť, motor gramotných, informovaných a participatívnych spoločností.

Výzvy, ktorým čelí oblasť knihovníctva v dôsledku rastúcej globalizácie, sa môžu zvládnuť a prekonať len prostredníctvom inkluzívnej globálnej odpovede zjednoteného knižničného odboru. To je dôvod, prečo IFLA začala diskusiu o globálnej vízii – odvážny krok, ktorý umožní vytvoriť jednotný plán pre oblasť knihovníctva do budúcnosti.

Nikdy doteraz neexistovala podobná iniciatíva, ktorá by dávala každému jednému knižníkovi na svete šancu zapojiť sa do diskusie, a nikdy doteraz sa toľko knižníkov z rôznych oblastí sveta nezapojilo do jednej globálnej diskusie.

V roku 2017 začala IFLA skúmať výzvy a príležitosti pre knižničky odbor a celom svete. Príspevky z 213 krajín a území na všetkých siedmich svetadieloch ukazujú, že globálne máme rovnaké ciele a vyznávame rovnaké hodnoty, ale musíme efektívne prepojiť globálne akcie s akciami na lokálnej úrovni. V našich budúcich snahách o dosiahnutie jednoty v oblasti knihovníctva a riešení spoločných výziev bude dôležité zohľadňovať regionálne špecifiká a požiadavky.

Teraz, v roku 2018, IFLA vytvára najväčší súbor nápadov na akcie ako zdroj inšpirácie pre všetkých knižníkov a plány IFLA do budúcnosti. Prostredníctvom série seminárov a online platformy chceme zhromažďovať nápady od knižníkov z celého sveta. To nám umožní zistiť, akým spôsobom budú môcť všetky regióny a všetky typy knižníc zohrávať svoju úlohu. Vďaka Vaším nápadom bude môcť IFLA vypracovať stratégiu a akčné plány, ktoré premenia víziu na skutočnosť: vznikne silný a zjednotený knižničky odbor posilňujúci gramotnú, informovanú a participatívnu spoločnosť.

#iflaGlobalVision

ifla.org/globalvision

Preklad do slovenského jazyka: © Spolok slovenských knižníkov a knižníc, 2018
Translation to Slovak language: © Slovak Librarians and Libraries Association, 2018